In zaak 140/78,

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, te dezen vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur C. Maestripieri als gemachtigde, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij haar juridisch adviseur M. Cervino, Bâtiment Jean Monnet, Kirchberg,

verzoekster,

tegen

ITALIAANSE REPUBLIEK, te dezen vertegenwoordigd door ambassadeur A. Maresca als gemachtigde, bijgestaan door G. Zagari, sostituto avvocato generale dello Stato, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg ter Italiaanse ambassade,

verweerster,

betreffende een verzoek om vast te stellen dat de Italiaanse Republiek de verplichtingen niet is nagekomen welke op haar rusten ingevolge verordening nr. 130/66 EEG van de Raad van 26 juli 1966 betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (PB 1966, blz. 2965), en verordening nr. 159/66/EEG van de Raad van 25 oktober 1966 houdende aanvullende bepalingen inzake de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit (PB 1966, blz. 3286),

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt J. Mertens de Wilmars, president, P. Pescatore en T. Koopmans, kamerpresidenten, Mackenzie Stuart, A. O'Keeffe, G. Bosco en O. Due, rechters,

advocaat-generaal: G. Reischl
griffier: A. Van Houtte

het navolgende

ARREST

De feiten

De feiten, het procesverloop en de conclusies, middelen en argumenten van partijen kunnen worden samengevat als volgt:

I — De feiten en het procesverloop

1. Artikel 4 van verordening nr. 130/66 van de Raad van 26 juli 1966 betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (PB 1966, blz. 2965) bepaalt onder meer dat

„voor het jaar 1965/1966 (begroting 1967) uit de middelen van de afdeling oriëntatie van het Fonds een bedrag van 45 miljoen rekeneenheden vooruit ter beschikking van de Italiaanse Republiek wordt gesteld ter verbetering van de structuur van de produktie en het in de handel brengen van olijven, olijfolie en groenten en fruit".

Lid 3 van dit artikel bepaalt dat „de Italiaanse Republiek voor het einde van de overgangsperiode aan de Commissie een of meer verslagen voorlegt, onder bijvoeging van bewijsstukken, over de uitgaven, gedaan voor de in lid 1 bedoelde maatregelen, vanaf 1 november 1965 voor olijven en olijfolie en vanaf 1 januari 1966 voor groenten en fruit".

De termijn voor overlegging van de verslagen door de Italiaanse Republiek is vervolgens tot 31 december 1973 verlengd bij verordening nr. 966/71 van de Raad van 10 mei 1971 houdende verlenging van de in artikel 4, lid 3, van verordening nr. 130/66/EEG betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid bedoelde termijnen (PB L 105 van 1971, blz. 1).

Artikel 12 van verordening nr. 130/66 bepaalt onder meer dat

„voor het jaar 1967/1968 (begroting 1969) uit de middelen van de afdeling oriëntatie van het Fonds een bedrag van 15 miljoen rekeneenheden ter beschikking van de Italiaanse Republiek wordt gesteld ter verbetering van de structuur van de produktie en het in de handel brengen van ruwe tabak".

Volgens lid 3 van dit artikel dient de Italiaanse regering voor 1 juli 1967 de Commissie in kennis te stellen van het programma van de maatregelen die zij tot bereiking van het in lid 1 genoemde doel voornemens is te treffen, en voor het einde van de overgangsperiode aan de Commissie een verslag voor te leggen, onder bijvoeging van bewijsstukken, over de vanaf 1 juli 1967 in het kader van dit programma gedane uitgaven voor de in artikel 12, lid 1, bedoelde maatregelen.

De termijn voor overlegging van de verslagen is tot 31 december 1971 verlengd bij verordening nr. 490/70 van de Raad van 17 maart 1970 houdende verlenging van de termijn, vastgesteld in artikel 12, lid 3, tweede alinea, van verordening nr. 130/66/EEG (PB L 62 van 1970, blz. 3).

Artikel 12, lid 4, derde alinea, van verordening nr. 159/66 van de Raad van 25 oktober 1966 houdende aanvullende bepalingen inzake de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit (PB 1966, blz. 3286), luidt als volgt:

„Indien het totaalbedrag van de uitgaven die overeenkomstig lid 2 aan de Italiaanse Republiek worden vergoed, voor

een bepaald jaar lager is dan veertig miljoen rekeneenheden, wordt het verschil aan de Italiaanse Republiek uitgekeerd onder dezelfde voorwaarden als die van artikel 4 van verordening nr. 130/66/EEG van de Raad inzake de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid".

2. De Italiaanse Republiek heeft zich niet gehouden aan de voor overlegging van de verslagen vastgestelde data. De diensten van de Commissie en de Commissie zelf hebben hierover tal van nota's gewisseld met de Italiaanse autoriteiten.

Bij schrijven van 11 februari 1976, gericht aan de Italiaanse regering, heeft de Commissie de procedure van artikel 169, eerste alinea, EEG-Verdrag ingeleid. Niet tevreden met de op 17 maart 1976 door de Italiaanse regering ingediende opmerkingen, heeft zij vervolgens op 16 november 1976 aan de Italiaanse Republiek een met redenen omkleed advies uitgebracht, waarin Italië werd uitgenodigd maatregelen te nemen om dit advies binnen twee maanden op te volgen.

3. In antwoord daarop verzocht de permanente vertegenwoordiging van Italië bij de Europese Gemeenschappen bij brief van 24 januari 1977 om verlenging van de termijn voor overlegging van de ontbrekende verslagen. Bij brief van 23 december 1977 van de diensten van de Commissie werd de uiterste datum voor overlegging van de verslagen bepaald op 31 januari 1978. Bij brief van 31 januari 1978 verzocht de Italiaanse regering de Commissie nogmaals om verlenging voor ten minste 15 maanden. Op 14 juni 1978 heeft de Commissie het onderhavige beroep ingesteld.

Het Hof heeft, op rapport van de rechter-rapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan.

II — Conclusies van partijen

1. In haar verzoekschrift concludeert de *Commissie* dat het den Hove behage:

a) vast te stellen dat de Italiaanse Republiek, door niet binnen de in de na te noemen verordeningen vastgestelde termijnen de verslagen onder bijvoeging van bewijsstukken over te leggen, de verplichtingen niet is nagekomen welke op haar rusten ingevolge artikel 4, lid 3, van verordening nr. 130/66 van de Raad van 26 juli 1966, zoals gewijzigd bij verordening nr. 966/71 van de Raad van 10 mei 1971, artikel 12, lid 3 van verordening nr. 140/66, zoals gewijzigd bij verordening nr. 490/70 van de Raad van 17 maart 1970, en artikel 12, lid 4, derde alinea, van verordening nr. 151/66 van de Raad van 25 oktober 1966;

b) de Italiaanse Republiek in de kosten te verwijzen.

2. De *regering van die Italiaanse Republiek* concludeert tot verwerping van het door de Commissie ingestelde beroep met alle daaruit voortvloeiende gevolgen.

III — Middelen en argumenten van partijen

1. In haar verzoekschrift stelt de *Commissie* vast dat de verslagen die de Itali-

aanse regering heeft overgelegd op 31 december 1976, dus vlak voor het verstrijken van de in het met redenen omkleed advies vastgestelde termijn, betrekking hebben op de navolgende bedragen, waarbij de stand van de rekeningen op 31 december 1973 bij wijze van vergelijking wordt gegeven [1]:

I — Verordening nr. 130/66/EEG — artikel 4 — bijdrage van 45 000 000 RE (ongeveer 28 125 000 000 lire) ter verbetering van de structuren betreffende olijven, olijfolie en groenten en fruit

(in miljoenen lires)

	financiële verplichtingen		aan begunstigden betaalde bedragen	
	31. 12. 1973	31. 12. 1976	31. 12. 1973	31. 12. 1976
olijven en olijfolie	14 810,1	13 677,1	7 170,9	11 066,0
groenten en fruit	13 585,3	24 553,7	5 592,0	15 279,6
totaal	28 395,4	38 230,8	12 762,9	26 345,6

II — Verordening nr. 130/66/EEG — artikel 12 — bijdrage van 15 000 000 RE (ongeveer 9 375 000 000 lire) ter verbetering van de structuur van de produktie en het in de handel brengen van ruwe tabak

(in miljoenen lires)

financiële verplichtingen		aan begunstigden betaalde bedragen	
31. 12. 1973	31. 12. 1976	31. 12. 1973	31. 12. 1976
11 443,9	11 017,9	2 187,0	9 454,7

III — Verordening nr. 159/66/EEG — artikel 12 — bijdrage van 87 299 539 RE (ongeveer 54 562 000 000 lire) ter verbetering van de structuur van de produktie en het in de handel brengen van groenten en fruit

(in miljoenen lires)

financiële verplichtingen		aan begunstigden betaalde bedragen	
31. 12 1973	31. 12. 1976	31. 12. 1973	31. 12. 1976
39 309,0	58 564,2	2 757,7	22 752,9

De Commissie betoogt dat verweerster, zoals deze zelf erkent, de in genoemde verordeningen neergelegde verplichtingen niet is nagekomen. Zij wijst erop, dat na het verstrijken van de door de Raad bepaalde termijn meer dan vier jaar zijn verlopen voor wat betreft de verplichtingen ingevolge de verordeningen nrs. 130/66 (artikel 4, lid 3) en 966/71

1 — De in rekeneenheden uitgedrukte bedragen zijn omgerekend in lires op basis van de bij het IMF aangemelde officiële wisselkoers (1 RE = 625 lire), terwijl de door de nationale autoriteiten uitbetaalde bedragen in lire zijn berekend, zonder rekening te houden met de in tussentijd opgetreden devaluatie van de Italiaanse munteenheid.

en verordening nr. 159/66; meer dan zeven jaar zijn verstreken na afloop van de termijn voor wat betreft de in de verordeningen nrs. 130/66 (artikel 12, lid 3) en 490/70 neergelegde verplichtingen.

Zij beklemtoont dat door de vertraagde uitvoering van de door de Gemeenschap opgelegde verplichtingen de gemeenschapsactie veel van haar belang heeft verloren als gevolg van de devaluatie van de lire. Zij meent derhalve zich niet te kunnen beperken tot de vaststelling dat Italië voor de toegekende bedragen verplichtingen is aangegaan en die bedragen heeft uitgegeven, maar het recht en de plicht te hebben te verlangen dat de gefinancierde projecten volledig worden uitgevoerd en goed functioneren.

De Commissie stelt dat de verschillende door de Italiaanse autoriteiten aangevoerde argumenten ter rechtvaardiging van de aanzienlijke vertraging rechtsgrondslag missen, gelijk het Hof herhaaldelijk in zijn rechtspraak heeft verklaard, laatstelijk in zijn arrest van 11 april 1978 (zaak 100/77, Commissie t. Italië, Jurispr. 1978, blz. 879); zij beklemtoont voorts dat, gelet op de enorme vertraging, die argumenten volstrekt ongeloofwaardig zijn.

2. De *Italiaanse regering* geeft in haar verweerschrift een overzicht van de EOGFL-bijdragen in geding en merkt op dat de Italiaanse administratie herhaaldelijk heeft verklaard dat zij binnen de vastgestelde termijnen verslag kon uitbrengen niet enkel over de feitelijk ten uitvoer gelegde interventieprogramma's, maar vooral over de financieringsverplichtingen die zij formeel had aangegaan met het oog op een volledig gebruik van de toegekende fondsen. Later had de Italiaanse administratie de bevoegde organen van de Commissie erop gewezen, dat het om juridische en technisch-administratieve redenen objectief onmogelijk was om binnen de vastgestelde termijnen, die volstrekt te kort waren, de programma's uit de voeren en de EOGFL-bijdragen uit te betalen. Het was noodzakelijk deze fondsen, die trouwens in verschillende tranches waren verdeeld, onder te brengen in het kader van wetten die nog niet waren vastgesteld „het tweede groene plan"), of van buitengewone machtigingswetten betreffende de uitgaven wegens de uitvoering van interventieprogramma's. De Italiaanse regering merkt voorts op, dat zij voor de financiering van de projecten ingewikkelde administratieve procedures heeft moeten uitwerken, en zij wijst op de technische noodzaak om de uitvoering van soms omvangrijke programma's over langere tijd te spreiden.

De Italiaanse regering merkt eveneens op, dat zij de Commissie erop heeft gewezen dat de institutionele realiteit in Italië wijzigingen had ondergaan als gevolg van de instelling van regio's met een bijzonder statuut, waaraan bij presidentieel decreet nr. 11 van 15 januari 1972 bevoegdheden zijn toegekend in tal van landbouwsectoren, ook met betrekking tot interventies op het gebied van de valorisatie- en verhandelingsstructuren voor produkten van landbouw en veeteelt.

De Italiaanse regering wijst op de talrijke contacten die zij heeft gehad met de bevoegde diensten van de Commissie en op de goede wil die zij heeft getoond om haar van tijd tot tijd deelverslagen ter beschikking te stellen. Daarover is met die diensten een afspraak gemaakt.

Na op alle omstandigheden van de onderhavige zaak te hebben gewezen en de nadruk te hebben gelegd op haar briefwisseling met de Commissie, stelt de Italiaanse regering dat de bewering als zouden de betrokken gemeenschapsverordeningen zijn geschonden, volkomen ongegrond is. De grootste fout die de Commissie maakt, is gelegen in haar bewering, dat alleen over uitgaven voor voltooide installaties verslag kan worden uitgebracht. De Italiaanse regering acht deze bewering ongegrond en in strijd met het gezond verstand, aangezien bij voorbeeld praktisch alle uitgaven die nog gedaan moeten worden ter completering van de verslagen over de in verordening nr. 159/66 bedoelde interventies, betrekking hadden op omvangrijke installaties van nationaal belang, die soms nog tijdens hun bouw moesten worden gewijzigd.

De Italiaanse regering wijst op de tijd welke nodig is voor de oplevering na de feitelijke voltooiing van de werkzaamheden, en op de administratieve formaliteiten die moeten worden vervuld alvorens de dossiers kunnen worden afgesloten. Vervolgens geeft zij een overzicht van de stand van zaken bij een aantal projecten.

Ten slotte stelt zij dat de Italiaanse administratie de op grond van de betrokken communautaire verordeningen aan Italië toegekende bedragen volledig heeft gebruikt voor de verwezenlijking van gecoördineerde interventieprogramma's, die in tussentijd moesten worden aangepast aan de moeilijke economische en monetaire omstandigheden en aan de technische vereisten van de verschillende projecten. Zij meent dat de door de Italiaanse regering overgelegde verslagen onder deze omstandigheden overeenkwamen met de verrichte betalingen en functioneel aan de communautaire voorschriften waren aangepast.

3. In repliek merkt de *Commissie* vooraf op, dat alleen een juiste en nauwkeurige nakoming van de in de gemeenschapsverordeningen neergelegde verplichtingen binnen de daarin vastgestelde termijn een geldig verweermiddel kan vormen. Op de in het met redenen omkleed advies vastgestelde datum had de Italiaanse regering nog niet voldaan aan het verlangen van de Commissie. Zij is in twee opzichten in gebreke gebleven. Enerzijds zijn de overeenkomstig de opgaven van de Italiaanse regering vastgestelde termijnen kennelijk niet in acht genomen, en anderzijds is niet alleen formeel inbreuk gemaakt op de betrokken verordeningen. Uit de overwegingen en de bepalingen van deze verordeningen blijkt dat de aan Italië toegekende bedragen een heel precies doel hadden, namelijk de structuurverbetering van de Italiaanse landbouw; het is dan ook nodig dat die bedragen daadwerkelijk zijn uitgegeven en dat de werkzaamheden zijn voltooid; het is dus niet voldoende de bestemming van die bedragen vast te leggen door ze op de begroting op te nemen.

Hoewel zij van mening is dat dit volstaat ter beslechting van het geschil, geeft de Commissie commentaar op een aantal opmerkingen in het verweerschrift van de Italiaanse regering. Zij betwist met name dat deze in de door haar gestelde omvang verslag heeft gedaan; de halfjaarlijkse deelverslagen zijn niet het re-

sultaat van afspraken met haar diensten, maar zij zijn medegedeeld krachtens lid 2 van het enige artikel van verordening nr. 966/71. Waar het op aankomt, is de situatie aan het einde van de in het met redenen omkleed advies bepaalde termijn. De Italiaanse regering had de haar tussen 1968 en 1972 toegekende bedragen op die datum nog niet uitgegeven en de te financieren werkzaamheden niet voltooid.

4. In dupliek persisteert de *Italiaanse regering* bij haar in het verweerschrift ingenomen standpunt, namelijk dat Italië in wezen de in de betrokken gemeenschapsverordeningen opgelegde verplichtingen is nagekomen. Zij stelt dat de Italiaanse administratie vóór 31 december 1973 definitief had besloten alle beschikbare, door de Europese Economische Gemeenschap toegekende bedragen te gebruiken. Zij is het niet eens met het door de Commissie verdedigde standpunt, dat alleen volledig voltooide werkzaamheden onderwerp van verslagen kunnen zijn; dit is immers in strijd met de economische werkelijkheid. De Italiaanse regering betwist eveneens, dat het aankomt op de situatie na het einde van de in het met redenen omkleed advies gestelde termijn; zij herinnert aan de verslagen betreffende de op 31 december 1977 verrichte uitgaven, welke zij de Commissie bij brief van 31 januari 1978 heeft toegezonden en waaruit de volgende stand van zaken blijkt:

toegekende fondsen	sector	voltooide installaties		nog te voltooien installaties		totale uitgaven in miljoenen lires
		aantal	totale uitgaven in miljoenen lires	aantal	totale uitgaven in miljoenen lires	
15 miljoen RE (9 375 miljoen lire)	tabak (VO 130/66, art. 12)	413	9 785,6	3	434,8	10 220,4
45 miljoen RE (28 125 miljoen lire)	groenten en fruit (VO 130/66, art. 4)	199	27 285,4	20	4 333,4	31 618,8
87 299 miljoen RE (54 562 miljoen lire)	groenten en fruit (VO 159/66, art. 12 lid 4, 3e al.)	259	15 861,9	64	13 013,3	28 875,2
		871	52 932,9	87	17 781,5	70 714,4

De Italiaanse regering stelt dat uit de aan de Commissie gezonden stukken heel duidelijk blijkt, welke de beoogde — en dankzij de financiële interventie van de Gemeenschap bereikte — doelstellingen van de structuurverbetering waren; zij beklemtoont dat Italië in een periode van conjuncturele crisis een aanzienlijke inspanning heeft verricht en een veel grotere financiële bijdrage heeft geleverd

dan voor gestegen materiaal- en arbeidskosten noodzakelijk was. Zij heeft op de begroting bedragen opgenomen welke overeenkomen met een aanvulling van ongeveer 100 % van de door de Gemeenschap toegekende fondsen.

Gelet op deze belangrijke, volhardende inspanningen meent de Italiaanse regering dat het niet in overeenstemming zou zijn met de geest en de letter van de door de Commissie aangevoerde gemeenschapsbepalingen om zich op een zuiver formeel standpunt te stellen, zonder rekening te houden met de algemene filosofie van de regeling, die wezenlijke en concrete resultaten beoogt, welke de administratie en de Italiaanse ondernemers ook werkelijk hebben weten te bereiken.

Op verzoek van de Italiaanse regering is de oorspronkelijk op 14 maart 1979 bepaalde terechtzitting met toestemming van de Commissie verscheidene keren uitgesteld.

In de loop van de procedure heeft de Italiaanse regering nieuwe, tot 31 augustus 1980 bijgewerkte verslagen overgelegd. Volgens de Commissie blijkt uit deze stukken dat de eerste twee door het EOGFL toegekende en in de onderhavige zaak in het geding zijnde bedragen daadwerkelijk zijn uitbetaald, namelijk 45 miljoen RE ter verbetering van de structuur van de produktie en het in de handel brengen van olijven, olijfolie en groenten en fruit (artikel 4 van verordening nr. 130/66) en 15 miljoen RE ter verbetering van de structuur van de produktie en het in de handel brengen in de sector ruwe tabak (artikel 12 van verordening nr. 130/66).

Op grond hiervan heeft de Commissie bij op 25 september 1980 ter griffie van het Hof ingekomen brief verklaard, met betrekking tot deze twee bijdragen afstand te doen van instantie, met dien verstande dat verweerster overeenkomstig artikel 69, paragraaf 4, van het Reglement voor de procesvoering in de kosten moet worden verwezen.

Voor het overige heeft de Commissie verzocht, de procedure voort te zetten, aangezien de Italiaanse autoriteiten voor wat betreft de derde bijdrage ter zake van interventie-uitgaven in het kader van de gemeenschappelijke marktordening in de sector groenten en fruit (artikel 12 van verordening nr. 159/77), op 31 augustus 1980 slechts een bedrag van 44 722 miljoen lire hadden uitbetaald, overeenkomend met 81,97 % van het toegekende bedrag van 54 562 miljoen lire (87 299 539 RE).

De Italiaanse regering heeft niet binnen de gestelde termijn gevolg gegeven aan het verzoek om schriftelijke opmerkingen te maken over de gedeeltelijke afstand van instantie door de Commissie.

IV — Mondelinge behandeling

Ter terechtzitting van 7 oktober 1980 zijn mondelinge opmerkingen gemaakt door de Italiaanse regering, te dezen vertegenwoordigd door G. Zagari, avvocato dello stato, en de Commissie, te dezen vertegenwoordigd door haar juridisch adviseur C. Maestripieri als gemachtigde.

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 28 oktober 1980 conclusie genomen.

In rechte

1 Bij op 14 juni 1978 ter griffie van het Hof ingekomen verzoekschrift heeft de Commissie van de Europese Gemeenschappen krachtens artikel 169 EEG-Verdrag een beroep ingesteld dat, na wijzigingen in de loop van de procedure, ertoe strekt te doen vaststellen dat de Italiaanse Republiek, door niet binnen de termijnen vastgesteld in de hieronder genoemde verordeningen verslagen onder bijvoeging van bewijsstukken over te leggen, de verplichtingen niet is nagekomen die op haar rusten ingevolge artikel 4, lid 3, van verordening nr. 130/66 van de Raad van 26 juli 1966 betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (PB 1966, blz. 2965), zoals gewijzigd bij verordening nr. 966/71 van de Raad van 10 mei 1971 (PB L 205 van 1971, blz. 1), en ingevolge artikel 12, lid 4, derde alinea, van verordening nr. 159/66 van de Raad van 25 oktober 1966 houdende aanvullende bepalingen inzake de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit (PB 1966, blz. 3286).

2 Ingevolge voornoemde verordeningen is in de vorm van forfaitaire bijdragen uit de middelen van de afdeling Oriëntatie van het Europees Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw (EOGFL) aan de Italiaanse Republiek onder meer een bedrag uitbetaald van 45 miljoen rekeneenheden (RE) ter verbetering van de structuur van de produktie en het in de handel brengen van olijven, olijfolie en groenten en fruit, een bedrag van 15 miljoen RE ter verbetering van de structuur van de produktie en het in de handel brengen in de sector ruwe tabak, en een aanvullend bedrag van 87 299 539 RE ter verbetering van de structuur van de produktie en het in de handel brengen in de sector groenten en fruit. Volgens de verordeningen moest de Italiaanse Republiek voor het einde van de overgangsperiode aan de Commissie verslagen overleggen onder bijvoeging van bewijsstukken over voor bedoelde maatregelen gedane uitgaven. De voor overlegging van de verslagen vastgestelde termijnen zijn bij latere verordeningen verlengd.

3 Aangezien deze verslagen niet binnen die termijnen op voor de Commissie bevredigende wijze werden overgelegd, kwam het tussen haar en de Italiaanse autoriteiten tot een omvangrijke notawisseling over dit punt. Op 11 februari 1976 richtte de Commissie een schrijven aan de Italiaanse regering, waarmee de procedure van artikel 169, eerste alinea, van het Verdrag werd ingeleid. Omdat de Commissie de op 17 maart 1976 door de Italiaanse rege-

ring gemaakte opmerkingen niet bevredigend achtte, richtte zij op 16 november 1976 overeenkomstig genoemde bepaling een met redenen omkleed advies aan de Italiaanse Republiek en verzocht haar maatregelen te nemen om dit advies binnen twee maanden op te volgen. Na een laatste briefwisseling waarin de Italiaanse regering om een nieuwe termijnverlenging verzocht, heeft de Commissie op 14 juni 1978 het onderhavige beroep ingesteld.

4 Op verzoek van de Italiaanse regering en met toestemming van de Commissie is de terechtzitting verscheidene malen uitgesteld. In de loop van de procedure heeft de Italiaanse regering nieuwe, tot 31 augustus 1980 bijgewerkte verslagen overgelegd. Blijkens deze stukken zijn het door het EOGFL toegekende bedrag van 45 miljoen RE ter verbetering van de structuur van de produktie en het in de handel brengen van olijven, olijfolie en groenten en fruit, en het bedrag van 15 miljoen rekeneenheden ter verbetering van de structuur van de produktie en het in de handel brengen in de sector ruwe tabak, daadwerkelijk door de Italiaanse autoriteiten uitbetaald aan personen die installaties voor de structuurverbetering hebben voltooid. De Commissie heeft deswege verklaard afstand te doen van instantie met betrekking tot deze twee bijdragen, met dien verstande dat verweerster overeenkomstig artikel 69, paragraaf 4, van het Reglement voor de procesvoering in de kosten diende te worden verwezen. Met betrekking tot de derde bijdrage van 87 299 539 RE, toegekend in het kader van de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit, heeft de Commissie om voortzetting van de procedure verzocht, aangezien met betrekking tot deze bijdrage slechts verslagen waren overgelegd voor een bedrag van 44 722,7 miljoen lire (81,97 %).

5 Voor laatstbedoelde bijdrage verwijst artikel 12, lid 4, derde alinea, van verordening nr. 159/66 naar de voorwaarden van artikel 4 van verordening nr. 130/66, waarvan lid 3 bepaalt:

„Voor het einde van de overgangsperiode legt de Italiaanse Republiek aan de Commissie een of meer verslagen voor, onder bijvoeging van bewijsstukken, over de uitgaven, gedaan voor . . ."

Deze termijn is bij verordening nr. 966/71 verlengd tot 31 december 1972. De derde overweging van deze verordening luidt als volgt:

„Overwegende dat de Italiaanse Regering de Commissie heeft verzocht de termijn welke afliep op 31 december 1969 en welke zij niet in acht heeft kunnen nemen, gezien de tijd welke benodigd is om de administratieve formaliteiten te vervullen en de werkzaamheden te verwezenlijken, te verlengen tot en met 31 december 1973".

6 Blijkens de door partijen verstrekte gegevens is de stand van de verantwoording als volgt: Het bedrag van 87 299 539 RE kwam overeen met ongeveer 54 562 miljoen Italiaanse lire. Op 31 december 1973, toen de verlengde reglementaire termijn afliep, was de Italiaanse regering tegenover de begunstigden betalingsverplichtingen aangegaan voor 39 309 miljoen lire, doch had zij slechts 2 757,7 miljoen lire uitbetaald. Op 31 december 1976, kort voor het verstrijken van de in het met redenen omkleed advies van de Commissie vastgestelde termijn, was de regering betalingsverplichtingen aangegaan voor een hoger bedrag dan de bijdragen van het EOGFL, doch had zij slechts 22 752,9 miljoen lire uitbetaald. Op 31 augustus 1980, de datum van de meest recente verslagen, had de Italiaanse regering 44 722,7 miljoen lire uitbetaald, overeenkomend met 81,97 % van het oorspronkelijk door het EOGFL aan de Italiaanse Republiek ter beschikking gestelde bedrag in lires.

7 Te harer verdediging voert de Italiaanse regering in de eerste plaats aan, dat de Italiaanse administratie binnen de in de verordeningen vastgestelde termijnen, namelijk vóór 31 december 1973, over het volledige gebruik van de door de Gemeenschap toegekende bedragen had beslist en dat in elk geval vóór het verstrijken van de in het met redenen omkleed advies vastgestelde termijn betalingsverplichtingen waren aangegaan voor een hoger bedrag dan de betrokken bijdragen. Volgens de Italiaanse regering kan niet worden verlangd dat de programma's voor die data waren verwezenlijkt en de bedragen daadwerkelijk uitbetaald. Bovendien zou de regering zich grote financiële inspanningen hebben getroost om de betrokken installaties te voltooien, door op de Italiaanse begroting aanvullende bedragen op te nemen die de door de inflatie veroorzaakte kostenstijging meer dan goedmaakten. Waar de doelstellingen van de communautaire regeling aldus waren bereikt, zou het niet in overeenstemming zijn met de geest en de letter van de door de Commissie aangevoerde bepalingen om zich op een zuiver formeel standpunt te stellen.

8 Deze zienswijze kan niet worden aanvaard. Verplichtingen die de gemeenschapsregelingen aan de Lid-Staten opleggen, moeten ten volle worden nagekomen en zowel uit de tekst van artikel 4, lid 3, van verordening nr. 130/66 als uit de overwegingen van verordening nr. 966/71 volgt, dat de in deze bepalingen vereiste verslagen betrekking hebben op de bedragen die na voltooiing van de werkzaamheden aan de begunstigden zijn uitbetaald, en niet op betalingsverplichtingen voor toekomstige of lopende werkzaamheden.

9 De Italiaanse regering maakt voorts gewag van tal van juridische, technische en administratieve moeilijkheden die de voltooiing van de programma's en de uitbetaling van de door het EOGFL toegekende bijdragen binnen de in de verordeningen vastgestelde termijnen objectief onmogelijk zouden hebben gemaakt. Eerst had men deze fondsen moeten onderbrengen in het kader van wetten die nog in behandeling waren (met name „het tweede groene plan"). Later had men rekening moeten houden met de instelling van regio's in Italië, waaraan bij decreet nr. 11 van de president van de Republiek van 15 januari 1972 bevoegdheden zijn toegekend in tal van landbouwsectoren, ook met betrekking tot interventies op het gebied van de valorisatie- en verhandelingsstructuren voor landbouwprodukten. Ten slotte wijst de regering met nadruk op de tijd die om technische redenen nodig was om omvangrijke programma's uit te voeren.

10 Ook al kan het — thans afgeschafte — stelsel van forfaitaire bijdragen van het EOGFL de begunstigde Lid-Staten voor administratieve problemen hebben geplaatst, en ook al kunnen de door de Italiaanse regering aangevoerde omstandigheden de opgetreden vertraging althans gedeeltelijk verklaren, toch kan dit alles de verweten niet-nakoming niet wegnemen. Volgens vaste rechtspraak kan een Lid-Staat zich ter rechtvaardiging van de niet-nakoming van uit communautaire regelingen voortvloeiende verplichtingen en termijnen niet beroepen op bepalingen, praktijken of situaties van interne aard.

11 In de laatste plaats verwijst de Italiaanse regering naar de talrijke contacten tussen de Italiaanse administratie en de bevoegde diensten van de Commissie en naar de bij die gelegenheden gemaakte afspraken. Zij stelt dat de Com-

missie stilzwijgend de controlemethode van de Italiaanse administratie had aanvaard.

12 De Commissie moge dan veel begrip hebben getoond voor de hierboven beschreven moeilijkheden, vast staat dat zij nooit erin heeft toegestemd dat geen volledige verslagen overeenkomstig de genoemde verordeningen zouden worden overgelegd over de daadwerkelijk uitbetaalde bedragen en ten belope van de door het EOGFL verleende bijdragen. Bovendien was het voor de Commissie rechtens niet mogelijk de uit die verordeningen voortvloeiende verplichtingen te wijzigen.

13 Mitsdien moet worden vastgesteld dat de Italiaanse Republiek ten aanzien van de forfaitaire bijdrage van 87 299 539 RE, door het EOGFL toegekend in de sector groenten en fruit, niet heeft voldaan aan de vereisten van artikel 12, lid 4, derde alinea, van verordening nr. 159/66 en van artikel 4, lid 3, van verordening nr. 130/66, zoals gewijzigd bij verordening nr. 966/71, en bijgevolg de ingevolge het EEG-Verdrag op haar rustende verplichtingen niet is nagekomen, door haar verslagen van de verrichte uitgaven te laat en, tot 31 augustus 1980, enkel over een bedrag van 44 722,7 miljoen lire — dat wil zeggen 81,97 % van de toegekende bijdrage — over te leggen.

Kosten

14 Ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen.

15 Ingevolge artikel 69, paragraaf 4, van het Reglement voor de procesvoering wordt de partij die verklaart afstand te doen van de instantie, in de proceskosten veroordeeld, tenzij deze afstand door de houding der wederpartij wordt gerechtvaardigd.

16 Bijgevolg dient de Italiaanse Republiek te worden verwezen in de kosten welke op het beroep in zijn geheel zijn gevallen.

HET HOF VAN JUSTITIE,

rechtdoende,

verklaart:

1. Ten aanzien van de forfaitaire bijdrage van 87 299 539 RE, door het EOGFL toegekend in de sector groenten en fruit, heeft de Italiaanse Republiek niet voldaan aan de vereisten van artikel 12, lid 4, derde alinea, van verordening nr. 159/66 van de Raad van 25 oktober 1966 houdende aanvullende bepalingen voor de gemeenschappelijke ordening der markten in de sector groenten en fruit, en van artikel 4, lid 3, van verordening nr. 130/66 van de Raad van 26 juli 1966 betreffende de financiering van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, zoals gewijzigd bij verordening nr. 966/71 van de Raad van 10 mei 1971, en is zij bijgevolg de krachtens het EEG-Verdrag op haar rustende verplichtingen niet nagekomen, door haar verslagen van de verrichte uitgaven te laat en, tot 31 augustus 1980, enkel over een bedrag van 44 722,7 miljoen lire — dat wil zeggen 81,97 % van toegekende bijdrage — over te leggen.

2. De Italiaanse Republiek wordt verwezen in de kosten van de procedure.

Mertens de Wilmars Pescatore Koopmans

Mackenzie Stuart O'Keeffe Bosco Due

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 10 december 1980.

De griffier

A. Van Houtte

De president

J. Mertens de Wilmars